

Ősnyomtatvány katalógus

A magyarországi közgyűjteményekben található ősnyomtatványok feltérképezését Sajó Géza és Soltész Erzsébet végezte el. Munkájuk eredménye a 7107 példány leírását tartalmazó *Catalogus incunabulorum quae in bibliothecis publicis Hungariae asservantur* (CIH) címmel megjelent mű, amely a magyarországi közgyűjtemények 1970. évi állapotát tükrözi. Az Országos Széchényi Könyvtár kötelességének tartotta, hogy számon tartsa a magyarországi gyűjtemények ősnyomtatvány állományában végbemenő változásokat. Ezt a szerepet megerősítette a 22/2005. (VII. 18.) NKÖM rendelet a muzeális könyvtári dokumentumok kezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról. A Régi Nyomtatványok Tára munkatársai CIH megjelenése óta az úgynevezett betanított példányokban vezették a bejelentett módosulásokat.

A 2008 elejéig beérkezett bejelentések alapján az elmúlt időszak főbb változásai a következők:

- Az Országos Széchényi Könyvtár állománya 36 db incunabulummal gyarapodott.
- Az Ómagyar Mária-siralmat tartalmazó Leuveni kódexért az Országos Széchényi Könyvtár 12 db ősnyomtatványt adott cserébe 1982-ben. (Jelölés: Olim Permutatio (1240/1982))
- A Budapesti Szemináriumi Könyvtárból hiányzik 17 db ősnyomtatvány. A hiányt az 1985-ös leltározáskor észlelték. (Jelölés: Deest (1985))
- A győri Püspöki Papnevelő Intézet Könyvtárában az eredetileg 194 példányból ma már csupán 119 található. A hiányt 1998-ban észlelték. (Jelölés: Olim (1998))
- Kisebb gyarapodás történt a Székesfehérvári Püspöki Könyvtár, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, az Egri Főegyházmegyei Könyvtár és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának gyűjteményében. A Sárospataki Református Kollégium könyvtárába visszaadott könyvekkel (2006) szintén módosult a magyarországi ősnyomtatvány állomány.

A digitális technika lehetőségeit szem előtt tartva az eddig csupán nyomtatott formában létező ősnyomtatvány-katalógust digitalizáltuk a közel negyven év alatt történt módosulásokkal együtt. A nyomtatott szöveg digitális másolatában az egyes példányoknál jelöltük a változásokat.

Tisztában vagyunk azzal, hogy valószínűleg még így sem teljes a magyarországi ősnyomtatvány állományról alkotott kép, de a javítások és a CIH digitális másolatának közzététele remélhetőleg ösztönözi fogja a további kutatásokat és bejelentéseket.

Az elektronikus változat elérhető pdf-formában az OSZK Magyar Elektronikus Könyvtárában:

<http://mek.oszk.hu/06100/06119/pdf/>><http://mek.oszk.hu/06100/06119/pdf/>

Kérünk minden kollégát, aki ősnyomtatványokat őrző muzeális gyűjteményben dolgozik, hogy segítse a magyarországi ősnyomtatvány-példányok naprakész nyilvántartását. Kérjük, hogy a CIH megjelenése óta bekövetkezett változásokat (pl. vétel, csere, hiány) jelentse be az OSZK munkatársainak, akik a nyomtatott és az elektronikus betanított példányon rávezetik a változást. Reményeink szerint az Önök segítségével az elektronikus CIH naprakész állapotot fog tükrözni belátható idő múlva.

Bejelentési címek: Káldos János igazgató (kaldos@oszk.hu), Farkas Gábor Farkas osztályvezető (gfarkas@oszk.hu), Berkes Katalin (czilike@oszk.hu), Dalloul Zaynab (zaynab.dalloul@yahoo.com), Ekler Péter (ekler@oszk.hu). (Forrás: IFLA-hun, 2008. július 14.)